

Sametingspresident Aili Keskitalo fikk tale for politikerne under Arctic Frontiers i går.

Sekularisering også i

I kø for å forplikte seg i Arktis

De rike ressursene i Arktis skal utnyttet forsvarlig, i samarbeid med andre land og med respekt for folket som bor i nord.

Dette var det unisone budskapet da den store nordområdekongressen Arctic Frontiers åpnet i Tromsø i går. I år skal det handle om menneskene som bor i Arktis, og kledelig nok var det sametingspresident Aili Keskitalo som fikk ordet før politikere fra sju land ga nesten likelydende forsikringer om at Arktis er et fredelig område der samarbeid og respekt for folkeretten er styrende.

Utfordringer. Sametingspresidenten minner om at løfterike utsikter til å kunne utnytte mineraler, petroleumforekomster og lage nye transportruter, ofte representerer «formidable utfordringer» for urfolk.

– Vi er glade for alle internasjonale forpliktelser. Vi er også glade for alt internasjonalt samarbeid. Vår erfaring viser at det forplikter de statene urfolk bor i. Det er en styrke for oss, sier Keskitalo.

Prøvestein. Hun legger til et ønske om at Norge burde være verdensmester i å ta vare på urfolks interesser, men er ikke helt sikker på at Norge forsvarer tittelen.

– Vi er bekymret for hva som nå vil skje når mineralindustrien er på vei inn i samiske områder. For oss er dette prøvesteinen på om de fine ordene vi hører, har rot i virkeligheten, sier Keskitalo.

Statsminister Erna Solberg (H) sier seg uenig med same-tingspresidenten i at spørsmålet om hvordan man avveier samiske interesser mot en mulig gruveindustri.

– Det er viktig at vi bygger nordområdene på de ressursene vi har. Jeg håper at Sametinget vil være en positiv og framtidrettet aktør i denne sammenhengen. Vi må ikke ende opp i låste posisjoner rundt mineralutvinning i områder som er samisk, sier Solberg. ©NTB

Eirik Omvik

eirik.omvik@vl.no

22310310

Kjernefamilien er ingen garanti for at barna overtar foreldrenes tro, mener firebarnsfar og Acta-leder Espen Andreas Hasle.

– Jeg tror mange foreldre – både skilte og i kjernefamilier – kvier seg for å snakke om hva de selv tror på. Kjernefamilien er ingen garanti for at barna overtar foreldrenes tro, sier Espen Andreas Hasle, som er daglig leder i Acta barn og unge i Normisjon.

«Hvis man unnlater å overføre sin kristne tro, er det et svik mot barna»

Espen Andreas Hasle, daglig leder i Acta

Han får støtte fra Ida Marie Høeg i Stiftelsen kirkeforskning (Kifo).

– Blant foreldre som har en religiøs tro, kan det oppleves som problematisk å overføre troen til barna, sier hun.

Kjernefamilie i krise. I et leserinnlegg i gårsdagens Vårt Land skrev forfatter og organist Olav Rune Ekeland Bastrup om den økende sekulariseringen av samfunnet.

«Sekulariseringen skyldes verken større velstand eller høyere kunnskapsnivå, men kjernefamilien sin krise», skrev han.

Bastrup viser til statistikk som viser at antall kirkebesøk øker med antall barn. Han mener kirken ikke har taklet overgangen til det urbane samfunnet og de forskjellige livsformene som har vokst fram.

Svik mot barna. Hasle er firebarnsfar og har nær kontakt med den oppvoksende generasjonen gjennom sitt ungdomsarbeid i Acta.

– Jeg tror Bastrup har rett i at en del menigheter i Norge i er middelklasseorientert, og rettet mot kjernefamilier og eldre. Det er en utfordring å skape et fellesskap som rommer hele livet til alle folk, og som favner de vi ikke når i dag.

Sekulariseringen skyldes krisen i kjernefamilien, ble det hevdet i et debattinnlegg. Vårt Land 20.01.2014

Hasle mener at mange foreldre kunne gjort mer for å føre troen videre.

– Hvis man unnlater å overføre sin kristne tro, er det et svik mot barna. Vi har et ansvar som foreldre å gi barna det beste vi har funnet i livet – også med tanke på troen vår, sier han.

Individualisert. Forsker Ida Marie Høeg ved Kifo har studert hvordan nordmenn oppdrar sine barn ut fra sin religiøse tro.

– Nordmenn har tatt til seg individualiserte religiøse uttrykksformer og livsanskuelser, der personlige religiøse opplevelser står sentralt. Det har også påvirket sosialiseringen, sier hun.

Forskning viser at de som har fått en religiøs oppdragelse, oftest er de som senere i livet beholder sin tro, følge Høeg.

– Det er derfor viktig at barn

«For den religiøse utviklingen er det viktig at troen er personlig forankret helt fra de første barneårene»

Ida Marie Høeg, forsker i Kifo

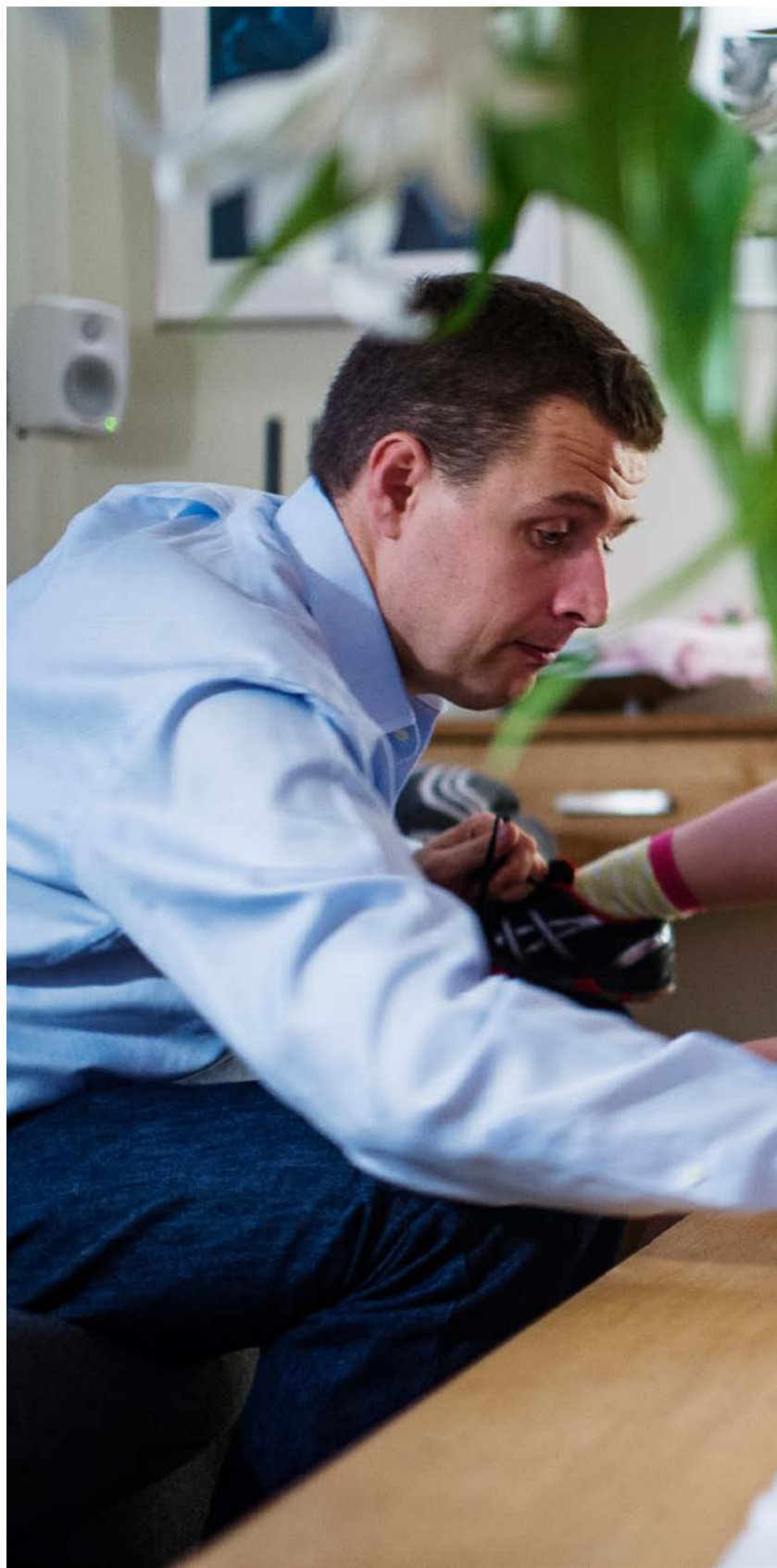
blir utsatt for en viss påvirkning. For den religiøse utviklingen er det viktig at troen er personlig forankret helt fra de første barneårene.

Sekularisert familieliv. Hun har skrevet en doktoravhandling om foreldres opplevelser av dåp og navnefest.

– Mange av foreldrene jeg snakket med, var opptatt av at barnet selv skulle ta et valg. Hvis ikke det ikke er for kirken har konfirmasjon, ville mange avstått fra å døpe barnet sitt. De er opptatt av at barnet selv er myndighet og selv skal velge om de vil være med på et kirkelig tilbud eller ikke.

Høeg tror utviklingen kan føre til et sekularisert familieliv, men at det kan slå begge veier.

– Noen barn kan bli veldig

«Blant foreldre som har en religiøs tro, kan det oppleves som problematisk å overføre troen til barna»

Ida Marie Høeg, forsker i Kifo

motiverte, fordi de selv fant fram til troen. Men barn som kunne ha blitt religiøse, blir det ikke fordi de ikke har fått nok stimulering hjemmefra.

Sunn påvirkning. Hasle i Acta mener den danske pedagogen Carsten Hjort Pedersen har gode tanker om hva slags påvirkning foreldre bør ta i bruk.

– Pedersen operer med fire former for påvirkning: Intimiserings, konfrontering, tilba-

ketrekning og desertering. En sunn påvirkning med respekt, som Pedersen kaller det, beveger seg mellom konfrontering og tilbaketrekning.

– I et slikt vekselspill både utfordrer man og gir barna rom, slik at de kan trekke seg tilbake for å tenke selv. Historisk har det nok vært for mye intimisering. Men den opplevelsen jeg har som prest, er at veldig mange voksne i dag deserterer fra barnas åndelige liv.

kristne kjernefamilier

Leder
stjal 1,7
mill. fra
rusorga-
nisasjon

– På med treningsskoene nå, Leona, sier pappa Espen Andreas Hasle, mens William studerer Ipaden Og Isa Noor (i midten) ser på. Hasle er daglig leder i Acta, barn og unge i Normisjon. – Vi har et ansvar som foreldre å gi barna det beste vi har funnet i livet – også med tanke på troen vår, sier han.

Foto: Erlend Berge/arkiv

– Hvordan lær du selv troen være en del av oppdragelsen?

– Vi deltar i et kristent fellesskap, i Lambertseter kirke. I tillegg prater vi om Gud og ber sammen om kvelden. Vi ber en fast formulert aftenbønn, og så ber vi om det vi tenker på til Gud. For meg er spesielt aftenbønnen en viktig måte for å gjøre det kristne budskapet til en relasjon og ikke bare noe barna lærer om rent kunnskapsmessig. Det er en måte å gjøre gudstroen til en naturlig del av livet.

Mindre bønn med barn

Eirik Omvik

eirik.omvik@vl.no

22310310

Som en del av International Social Survey Program (ISSP) ble det i 1991, 1998 og 2009 samlet inn tall på hvor mange nordmenn som har bedt sammen med barn det siste året.

Andelen er synkende, ifølge forsker Ida Marie Høeg

ved Stiftelsen Kirkeforskning (Kifo).

Ber mest med de minste. – I 2008 var det 20 prosent av befolkningen som ba aftenbønn med sine barn i løpet av året som var gått. Tallet for 1998 var 25 prosent, mens tallet for 1991 var 28 prosent, sier hun.

Foreldre som har barn under 12 år, er de som ber hyppigst.

– I 2008 var det fire av ti som har barn under 12 år, som ba aftenbønn sammen med barna sine. Blant foreldre med barn mellom 13 og 18 år, var det én av ti som ba sammen med foreldrene sine.

'Svekket'. Tallene er en tydelig indikator på at den religiøse sosialiseringen er blitt svekket, mener Høeg.

Daglig leder i A-larm, en bruker- og omsorgsorganisasjon innen rusfeltet, er avskjediget etter å ha innrømmet underslag på drøyt 1,7 millioner kroner.

Anmeldt. Underslaget, som i hovedsak har skjedd i fjor høst og vinter, er politianmeldt, opplyser organisasjonen i en pressemelding mandag.

– Organisasjonen har tillit til at politiets etterforskning vil avdekke både omstendighetene og nøyaktig omfang av underslaget. Samtidig har vi iverksatt tiltak for å minimere skaden, skriver styreleder Tove Merete Næss.

Hun sier organisasjonens egenkapital er tapt, men bedyrer at tilbudet til brukerne og medlemmene vil bli opprettholdt.

– **Alvorlig.** – Vi vil fortsette å oppfylle våre avtaler, men dette tapet er alvorlig for organisasjonen. Vi må midlertidig skrinlegge planer om å utvide, og videre utvikling vil ta lengre tid, forklarer Næss.

Det var et nytt regnskapskontor som oppdaget uregelmessighetene sent i fjor høst. Den avskjedigede lederen har oppgitt at spilleproblemer ligger bak underslaget.

Hele det underslåtte beløpet skal være brukt opp.

©NTB

MOREN GJORDE GODT INNTRYKK

■ Alvdal-moren gjorde et så godt inntrykk på barnevernet at de ikke kunne se for seg at hun hadde forgrepet seg på egne barn. Det forklarte en tidligere barnevernskonsulent i Gjerdrum da hun i går forklarte seg i Eidsivating lagmannsrett, der den 49 år gamle Alvdal-moren står tiltalt for seksuelle overgrep og vold mot sin nå 27 år gamle datter. Ifølge tiltalen skal overgrepene ha skjedd mens familien bodde på Gjerdrum fra 1990-1998. Tidligere er moren dømt for overgrep mot sine to yngste barn og to nabobarn i Alvdal-saken. Den 27 år gamle datteren fikk i 1998 feilaktig diagnostisert Aspergers syndrom, en diagnose barnevernet holdt fast ved «altfor lenge», innrømmet konsulentent.

©NTB